

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 4

22. ledna 2012

Cena: 8 Kč

SHODNE-LI SE PAPEŽ, ARCIBISKUP I KRÁL ANEB O VZNIKU UNIVERZITY KARLOVY

Založení Karlovy univerzity má nepochybně většina z nás spojeno kromě osobnosti českého krále a římského císaře Karla IV. s rokem 1348. Podíváme-li se však na dějiny této nejstarší univerzity ve střední Evropě a dodnes nejvýznamnější české vysoké školy blíže, zjistíme, že k prvnímu z aktů ustavení došlo již o rok dříve, 1347, kdy papež Kliment VI. vydal 26. ledna v Avignonu na žádost Karla IV. a pražského arcibiskupa listinu, kde ustanovuje: „aby ve městě Praze na věčné budoucí časy kvetlo obecné učení v kterémkoli povoleném oboru.“ Odvolává se na polohu Prahy a to, že Čechy ještě nemají univerzitu. Nešlo však, jak se mnozí domnívají, jen o udělení souhlasu záměru žadatelů, nýbrž oznámení o zřízení nové univerzity z papežské moci, tak jak bývalo zvykem u středověkých univerzit. Důvodem této papežské fundace bylo, aby se univerzita dostávala obecné platnosti nabytého vzdělání a titulů, které udělovala; ty mohl zaručit pro celý křesťanský svět jen papež. Vlastní založení však bylo na samotném vládcí území, a tak je možné za vlastní zakládací privilegium považovat listinu krále Karla IV. ze 7. dubna 1348 vydanou po schválení zemským sněmem. (Toto datum se také zhruba od poloviny 19. stol. uvádí jako oficiální datum založení Univerzity Karlovy.) Listina zaručovala právní ochranu, jakou měly univerzity v Bologni a Paříži, a byla i jistým příslibem hmotné podpory. (Bohužel, listiny se nedochovaly, byly ztraceny během II. sv. války.) K zajištění materiálních základů pak přispělo založení Karlovy koleje, velkorosý dar knih a prvního majetku; r. 1388 získala kolej dům na Starém Městě – Karolinum, který slouží dodnes jako sídlo univer-

zity. Do té doby se vyučovalo zejména při pražských kláštorech a katedrálám sv. Víta.

Dodejme ještě, že římský císař nebyl první, kdo pojal úmysl zřídit v našich zemích univerzitní studium. Pokoušel se o to již ve 13. století Václav II., poslední Přemyslovec na českém trůně. Narazil však na odpor šlechty a záměr nestačil naplnit, a tak se teprve Karlu IV., nepochybně díky dobrým vztahům s papežem, který byl jeho učitelem na francouzském dvoře, podařilo vybudovat v českých zemích nejvyšší stupeň vzdělání. A to dokonce v plně čtyřfakultní podobě, jejímž vzorem byly univerzity v Paříži, Bologni a Neapoli. Studium začínalo na fakultě svobodných umění – jinak řečeno artistické či filosofické – a mohlo pokračovat na fakultě teologické, právnícké nebo lékařské.

Jaké byly královy motivy? První důvod byl nepochybně praktický – Karel IV. potřeboval pro vyvíjející se český stát instituci, která by vychovávala skvělé odborníky: právníky, lékaře, učitele, úředníky, kněze a další vzdělance. Nelíbily se mu jistě ani odchody studentů do ciziny. Sám velmi podporoval kulturu, umění, vědu, rozvoj písemnictví, práva i český jazyk. Roli hrál jistě fakt, že s existencí tak prestižní instituce rostl význam města, království a nepochybně i samotného panovníka.

Ještě několik slov k postavě papeže, který hrál důležitou úlohu při vzniku univerzity. Kliment VI. (rodným jménem Pierre de Rosieres) byl papežem od 7. května 1342 až do své smrti. Byl učitelem Karla IV. při jeho výchově ve Francii a posléze povýšil pražské biskupství na arcibiskupství – prvním arcibiskupem, s právem po-

Dokončení na str. 3

V POMOCI SPOJME ZNALOST, ZKUŠENOST I VÍRU

Celé dějiny křesťanství ukazují, že víra nás má vést k tomu, aby byla vtělena do praktického každodenního života a do myšlení lidí. Evangelium má proniknout nás samé, naše vztahy a veškerá dění v politice, ekonomice, obchodu... Je to těžký úkol, který je v každé generaci vždy nový, nikdy mu nebude konce.

Lidé, hledající pomoc u pomáhajících odborníků, mají často hodně problémů. K jejich zvládnutí je třeba spolupráce několika odborníků různých úrovní, kteří by měli o sobě vě-

dět a mezi sebou spolupracovat. Proto je nutná dobrá vzájemná informovanost různých pomáhajících profesí. Tak to funguje mezi zdravotníky, psychology a sociálními pracovníky, ale již se nedaří rozšířit spolupráci mezi kněze a pastorační asistenty.

Jsem věřící a pracuji jako sociální pracovníce, náplní mé práce je zlepšovat životní situaci klientů za jejich pomoci anebo jim napomáhat v řešení jejich problémů a vést je ke zkvalitnění jejich života. Ze své zkušenosti v práci ale neznám žádnou nabídku ze strany církve. Naopak mám spíše špatnou zkušenost s místní Charitou, s jejich nabídkou sociálních služeb, se zacházením s uživateli těchto služeb a jejich neochotou spolupracovat. Na druhou stranu těž není zájem o spolupráci z našich řad na úřadě.

Člověk je tak náchylný k pokušení, ke zlu a k sobectví! Často vidám i mezi křesťany v sociálních službách, jak podléhají určité nadřazenosti při jednání s klienty. Když se podívám ven mezi lidi a do terénu, vidím dost lidí chudých majetkem, ale i duchem. Co je horší?

Bližní není ten, s kým mohu počítat, ale ten, kdo může počítat se mnou. Vezměme podobnoství o Samariťanovi, který vidí svůj lid odklizen na okraj společnosti. Ten ztělesňuje všechno, co evangelium činí pro chudého člověka. Vidí zraněného a aniž by věděl, ze které společenské vrstvy pochází, bez přemýšlení jde pomoci a zajistí i následnou pokračující pomoc. Kdo z nás by dnes tak pohotově reagoval? Nebo chtěl by takto rea-

govat? Bližní není ten, s kým mohu počítat, ale ten, kdo může počítat se mnou.

Lidé v pomáhajících profesích mají velmi dobré vědomosti o sociální politice, sociální práci a sociálních událostech. Mají různé metodiky a metody pro jednání s klienty, ale nic nevědí o lidské duši. A na druhé straně kněží a pastorační asistenti zase mají znalosti o lidské duši a víře, ale leckdy absenci znalostí o sociální politice, o sociální práci a metodikách. Obě tyto strany by chtělo nějak propojit, neboť je zapotřebí vnímat člověka jako celek nebo celistvou osobu.

Člověk jako osoba existuje jako jedinečné a neopakovatelné jsoucnou, existuje jako já, schopné sebepochopení, sebeovládání, sebenaplnění. Jako svébytná existence stojí za vědomými a svobodnými úkony. Takové úkony mohou u člověka někdy chybět, avšak ani tak nepřestává být osobou. Toto pojetí osoby v křesťanství mj. vysvětluje postoj křesťanů k ochraně života člověka jako takového, od počátku až do konce (včetně řešení konkrétních situací, týkajících se např. interrupcí a euthanasie).

Úkolem věřících je vnášet i do pomáhajících a sociálních institucí křesťanskou zkušenost vlastní víry a lásky vůči bližnímu, třeba i za cenu zesměšňování od kolegů a okolí. Je důležité zvažovat motivy práce a způsoby propojení na křesťanské společenství. Je třeba hledat cesty vedoucí od slov k činům.

ZE 127. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

127. zasedání ústřední rady zahájil po božnosti s výkladem 6. kapitoly Jana evangelia (píseň č. 106) prof. Jan B. Lášek. Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta pak v modlitbě připomněl život a dílo sestry farářky Libuše Skořepové, která zemřela 30. prosince 2011.

V ideovém referátu, který vedl bratr patriarcha, se ústřední rada mj. seznámila s obsahem kondolenčního dopisu, který bratr patriarcha zaslal paní Dagmar Havlové. Ústřední rada rovněž schválila kazatelskou a liturgickou službu při dalších celocírkevních bohoslužbách v tomto roce (ve Škodějově 9. 6. Jan Kozler, na Sázavě 30. 6. ses. biskupka Jana Šilerová, v Hradci Králové 28. 10. David Tomčík a v chrámu sv. Mikuláše 11. 11. Pavel Brichta).

V organizačně-právním referátu, který vedla místopředsdkyně ústřední rady

sestra dr. Ivana Macháčková, ústřední rada vzala mj. na vědomí, že žádost o dotaci z evropských fondů na projekt Centra Mistra Jana Husa v Husinci byla včas podána na ministerstvo kultury.

Ve finančním referátu, který vedla finanční zpravodajka ústřední rady sestra ing. Miroslava Niemeč Studenovská, ústřední rada vzala mj. na vědomí přehled hospodaření církve za loňský rok.

V ekumenicko-zahraněním referátu, který vedl bratr patriarcha, ústřední rada schválila vyslání sestry Kristýny Mlýnkové na konferenci KEK "Umělé zdokonalování člověka: morální, náboženské a etické aspekty z evropské perspektivy", která se koná koncem dubna v Bruselu.

V tiskovém referátu, který vedl bratr pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, ústřední rada vzala mj. na vědomí

představení nové ediční komise pražské diecéze, která už schválila a zajistila vydání řady publikací a která nabídne služby ostatním diecézím i celku církve.

V referátu liturgický, pastorační a svátostný život církve, který vedl bratr královéhradecký biskup Štěpán Klásek, ústřední rada schválila jednodenní setkání mládeže v Praze na Zderaze, které se bude konat 10. března.

V osobním referátu ústřední rada mj. jmenovala přednostkou odboru pro vnější vztahy úřadu ústřední rady ses. dr. Hanu Tonzarovou a přijala na poloviční úvazek novou ředitelku úřadu ústřední rady, členku ČCE JUDr. Kateřinu Kozákovou.

Udělení jáhenského svěcení ústřední rada schválila Bc. Jitce Břejtřové z pražské diecéze po složení zkoušky před církevní komisí.

(red)

Jarmila Šenková

Známý motiv ze života

Často se v dějinách opakuje motiv z Nového zákona, v němž je bytost, která mnohokrát pomohla společnosti, vítána a obdivována davem lidí, což je povzbuzující, ale pak nastává jakési otočení o 180° v pozdějších etapách. Právě tímto obratem se dostáváme do situace, kdy veřejnost touží po záhubě dřívější celebrity. Navíc se jedná o životní zkušenost, jež se táhne děním každého z nás. Jak hluboko můžeme spadnout i když konáme dobré věci! Z veřejného mínění je to pravděpodobné, neboť stačí jedna pomluva či drb, aby se dobročinné snažení ocitlo v temném stínu společenského opovržení a nenávisti. A proto řešením každého z nás bývá překlenutí nepříznivé etapy, vždyť výzva k odpuštění je stále aktuální, i když se zdá být v dnešní komplikované a nejisté době nereálná...

Za správnou adresnost pomoci

V České republice by se měly především podporovat organizace, které jsou společnosti prospěšné. Právě správná adresnost pomoci má svůj význam a zpětnou vazbu. Nesprávná adresnost pomoci je úplně zbytečná, neboť se podobá spláchnutí finančního obnosu do záchodové mísy. Přemýšlejme tedy do detailů, aby naše štědrost nepřišla vniveč. Informovanost veřejnosti o aktivitách jednotlivých organizací je zapotřebí, aby nedocházelo ke zpronevěře solidárních darů. I ve složitě a komplikované době jsou přispívající občané natolik důvěřiví, že často naletí podvodníkům, kteří těží z lidské obětavosti a soucitu. Bohužel uvedené zločiny bývají na scéně v labyrintu zkaženého hospodářského systému. Dnešní doba nás nutí intenzivně měřit a uvažovat, kam naše peníze skutečně jdou, což může vyvolat dokonce nedůvěru vůči prospěšným organizacím. A proto správná adresnost finančních darů je důležitá a smysluplná, aby se pomoci dočkali skutečně potřební.

Václav Kovalčík, Náchod

Z kazatelského plánu

TŘETÍ NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci. Zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost.
ŽALM 98,1,2

První čtení (varianta I): Jonáš 3,1–5,10

První čtení (varianta II): Jeremjáš 3,21–4,2

Tužby:

2. Za všechny, kdo nečiní pokání a umírají v hříchu, modleme se k Hospodinu.
3. Za lidi hledající a pochybující, aby našli cestu spásy, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Dobrý Bože, z pouhé milosti nás povoláváš a přijímáš naši službu. Svým Duchem nás posiluj, abychom zůstali věrni tvému povolání! Prosíme tě, osviť nás, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení (varianta I): 1. Korintským 7,29–31

Druhé čtení (varianta II): 1. Korintským 7,17–23

Evangelium: Marek 1,14–20

Verš k obětování: Žalm 130,7

Verše k požehnání: Marek 1,17–18

Modlitba k požehnání:

Milostivý Otče, svým slovem a svátostmi nás osvécuj, ať se i v temnotách držíme pravého světla – tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 9, 71

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

39

Tomášovo vyznání

J 20,24-29

Pokračování z minulého čísla
V synoptických evangeliích přichází jeho jméno jen ve jmenovitém výčtu apoštolů. V Janově evangeliu je však Tomášovi věnována pozornost větší. Je ochoten zemřít s Lazarem, když slyší, že Lazar zesnul (11,16). Jindy prozrazuje svoji nepoučenost o cíli cesty Páně (14,5). Je veden mezi sedmi učedníky, jimž se u jezera Tiberiadského zjevil Kristus. Zde je významně zmíněn na místě druhém, hned za Šimonem Petrem (21,2). Příslušně je však Tomáš znám jako nevěřící na základě vyprávění, které má Jan v kapitole dvacáté.

Tomáš nebyl mezi těmi, k nimž vzkříšený Pán přišel zavřenými dveřmi. Učedníci, kteří byli svědky vstupu Páně do jejich shromáždění, vypravují o své zkušenosti Tomášovi. Ten však nevěří: „Neuvidím-li na jeho ruku známku po hřebecích a nevlozim-li svůj prst na místo hřebů a nevlozim-li svou

ruku do jeho boku, vůbec neuvěřím“ (20,25). Tomáš se chce smyslově přesvědčit o vzkříšení Páně. Rozumí vzkříšení jako dění, které náleží do historie, do jejích podmínek. Vyžaduje pro sebe možnost přesvědčit se o realitě Vzkříšeného smyslem nejspolehlivějším, jímž je hmat. Zde nemůže být žádného oklamání. Přesvědčí-li se hmatem, uvěří. Totožnost je zaručena ranami, které zůstaly po hřebecích. Po osmi dnech jsou učedníci opět ve společném večeřadle. Tomáš je tentokrát s nimi. Zavřenými dveřmi vchází Pán. Postaví se doprostřed učedníků, pozdraví udělením pokoje a vyzve Tomáše, aby vložil svou ruku do rány v jeho boku. Chce, aby Tomáš uvěřil. Tomáš neodpovídá na výzvu činem, ale vyznáním: „Pán můj a Bůh můj“ (20,28). Ježíš mu řekne: „Žes mne viděl, Tomáši, uvěřil jsi. Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.“ Tomáš je jedním z apoštolů, jedním ze

základních kamenů církve. Víra, jež dává vznik církvi, je založena na vidění, ne ohmatání. Ježíšovo vzkříšené tělo má sice tělesné rysy, není však totožné s pozemským tělem. Vzkříšený Kristus prochází zavřenými dveřmi. Jeho tělo stojí mimo všecku zákonitost. Jen oči víry se přesvědčily o Ježíši vzkříšeném, oči, které vidí víc než věci tohoto světa a k jejichž otevření je třeba milosti Boží a milosti Kristovy. Když Tomáš vidí a slyší Pána, netouží už po tom, aby vložil prsty a ruku do jeho ran. Je přemožen ve své nevěře viděním. Byla mu dána zvláštní výsada. Setkal se se Vzkříšeným. Bude od něho jistě i mnoho požadováno. Věří však proto, že viděl. Oč zaslouženější je vidět Vzkříšeného a věřit! Blahoslavení jsou proto, že mají méně předpokladů pro přijetí víry než očití svědkové vzkříšení. (str. 70-72)

Připravila Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem

JE TO NOVÉ UČENÍ — PLNÉ MOCI Mk 1,14-20

„Končí předchůdcovské období působení Jana Křtitele. Kristus je pokřtěn Otcem, Duchem svatým, nastal čas mesiášského poslání. Ježíš zahajuje svou činnost. A kde? Nikdo by nečekal, že začne v Galileji. Ta vůbec neměla pověst pravé zbožnosti. Jenomže Ježíš byl poslušný prorockého slova: lid bydlící v temnotách uvidí veliké světlo. Začíná plnit svůj úkol s těmi, kterých si nikdo moc nevážil. A své učedníky si vybírá mezi rybáři. Rybáři neměli ani majetek, ani vážnost, ani vzdělání, ani předepsanou zbožnost. Jim - takovým - patří výzva: Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.

Lidé, kteří poslouchali Ježíšovy výzvy, se postupně začali dělit:
- jednak na ty, kteří vidí a potřebují jeho moc: tedy nešťastní, nemocní, utrápění, zoufalí
- jednak na ty, kdo jeho moc nepotřebují, na ty, kteří si na všechno stačí sami.

A všichni, ti první i ti druzí očekávali příchod Božího království. Ne všichni ale rozpoznali, že přišlo s Kristem. Přišlo bez lidského přičinění jako Boží dar. Přišlo nenápadně, jako klíčení zrna v zemi. Ve vhodné půdě však roste nezadržitelně. Je to nové učení - plné moci. Všechno má svůj čas. Příchod Kristův byl pro jeho současníky (i pro ty, kdo ho potkávají kdykoliv v životě dodnes) a je znamením, které upozorňuje, že se musí něco dělat, že se musí něco stát. Počítat s Bohem a žít s Bohem. To je vlastně stručně smysl - obsah Ježíšových prvních kázání. A slovům Pána Ježíše rozuměli všichni i ti nejprostší, nikdo nepotřeboval odborný zákonický výklad. Prostí rybáři, když uslyšeli Ježíšovo zavolání, opustili své lodě a šli za

ním. Porozuměli tomu, že je čas nových rozhodnutí, čas nových věcí! Porozuměli tomu a jejich život se změnil. A až do konce zůstali Ježíšovými učedníky. Volání k pokání, k víře, k následování - to platí stále i pro tento čas i pro dnešní den. To víme jistě, že nás Ježíš volá, že jsme voláni ke křesťanství, k následování Krista. Co nevíme, je, jak dlouho bude toto volání ještě platit. Proto záleží na tom, jak odpovíme. Šimon - Petr, Ondřej, Jakub a Jan rozpoznali čas. Neváhali ani na chvíli.

Asi ještě nechápali, co to znamená, že budou lovit lidi. Přesto Pán Ježíš nemohl zvolit srozumitelnější příměr. Jistě to vyjadřovalo nejlépe, co s nimi zamýšlí. Náš Spasitel si vybíral lidi při práci. Nemohl potřebovat ty, kdo žijí v pohodlí či kdo o nutnosti práce druhých jen hovoří. Počítejme s tím, že ne vždy budeme rozumět tomu, co Pán po nás chce. Když nás bude chtít mít jinde, dá nám vědět. A získávejme prostředky pro denní obživu poctivě. Pracujme poctivě.

V knize Skutků apoštolských je popsáno, jakého rybáře lidí si Pán Ježíš z Petra udělal. V druhé kapitole čteme, že za jediný den získal tři tisíce následovníků Krista. To už Petr věděl, co to znamená být rybářem lidí.

Vše začalo v Galileji. Lidé žasli nad tím novým učením. Nemylme se, zákoníci vykládali přesně, co Bůh žádá (Pán Ježíš říká: Poslouchejte je, ale žijte jinak), ale neuměli dát sílu, aby člověk na plnění Božího zákona stačil. Tu má jen Syn Boží - Ježíš Kristus - Král! Proto se mnozí přidávali, proto se jeho kázání nazývá evangelium - dobrá zpráva. Radujme se, neboť i dnes Bůh jedná. Vzkříšený Pán světa přichází

v Duchu svatém, učí, káže skrze své služebníky. Otázkou zůstává jen, jak my odpovídáme. Jistě, můžeme říci ne, smíme zůstat lhostejnými, ale máme svobodu i k tomu říci ANO.

A právě v tomto okamžiku, když Pán uslyší naše ano, právě v tomto okamžiku to životodárně zajiskří, začnou se dít nové věci, v tomto okamžiku se na pevném základě rodí nový život, život věčný, který neskončí smrtí těla.

Jsme na začátku nového občanského roku. Tedy v čase, abychom si znovu a znovu uvědomili, co všechno svému Bohu dlužíme.

Nemysleme si o sobě, že se už nemáme čemu naučit. Že všemu dobře rozumíme. Právě ve chvíli, kdy jsme sami se sebou spokojeni, jsme na hony vzdáleni lásce a službě Pánu. V takové chvíli vůbec nemáme uši pro slyšení Kristovy výzvy: Pojď za mnou. Prosme o srdce vnímavé. Prosme o nitro připravené k povolání pro svědectví.

Věra Řihová

**Pane náš,
není toho málo,
co nám denně odpouštíš.
Děkujeme za čas
nám davaný
pro slyšení výzvy:
Pojď za mnou.
A zároveň prosíme:
posiluj naši víru,
abychom správně
rozpoznávali, jak a čím
prospíváme sobě
a svým bližním
k uposlechnutí této výzvy.
Prosíme: učíš si nás
pokorně a vroucí.
AMEN.**

SHODNE-LI SE PAPEŽ, ARCIBISKUP I KRÁL...

Dokončení ze str. 1
mazat a korunovat české krále, se stal Arnošt z Pardubic. Kliment VI. byl jedním z papežů, kteří se ocitli v „avignonském zajetí“. Podle některých pramenů byl jedním ze „světských papežů“ – obdivovatel umění a estét, nepřilíh duchovně zaměřený.

A nyní zpět k univerzitě. Ještě jeden důležitý dokument spatřil v oné době světlo světa: tzv. Eisenašský diplom. Stalo se tak 14. ledna 1349. Díky němu získala Univerzita Karlova různá privilegia, statuty a osvobození od daní a poplatků, jež bylo rozšířeno i na další osoby, zejména pak ty, spjaté s jejím fungováním.

Škola byla samosprávnou korporací studentů a učitelů a v jejím čele stál rektor. Pro rozhodování o celouniverzitních záležitostech byli studenti i učitelé rozděleni do čtyř „národů“: českého, bavorského, polského a saského. Ve středověké společnosti charakterizované hierarchickým uspořádáním představovala tato instituce jediné místo, kde se rozvrstvené stavovské uspořádání neakceptovalo. Umožnila příslušníkům nižšího stavu z řad měšťanů či dokonce venkovanům pozvednout se na vyšší příčky společenského žebříčku. Vzpomeňme na Jana Husa, jenž pocházel z chudé jihočeské rodiny a dopracoval se až ke stavu kněžského a dokonce do pozice profesora a rektora univerzity.

Z dalších dějin univerzity jsme vybrali několik zajímavých dat:

* 18. ledna 1409 vyhláší král Václav IV. tzv. Dekret kutnohorský, jímž je posíleno postavení českých členů akademické obce. Silný vliv získává jako rektor Mistr Jan Hus. Po jeho upálení a smrti Jeronýma Pražského univerzita oficiálně osvědčila pravověrnost jejich učení i bezúhonnost. V prosinci 1417 vydal Kostnický koncil rozhodnutí proti pražské univerzitě, kterým byla její činnost zastavena na neurčito pro sympatie k Husovu učení, a zejména pro vydání zmíněného osvědčení; univerzita se však tomuto rozhodnutí nepodřídila. Navíc přijala deklaraci, v níž schválila přijímání podobojí. Kostnický koncil zakázal činnost, tzn. pořádání přednášek i disputací a udělování vědeckých hodností. Kolegium mistrů nebylo jednotné. Teologická fakulta si přála smír, avšak početnější skupina peda-

gogů artistické fakulty v čele s Jakoubkem ze Stříbra se odmítla podvolit a toto nařízení ignorovala. Pražská univerzita se stala důležitým orgánem reformačního hnutí. Její činnost však byla výrazně omezena.

* 1556 - do Prahy přichází jezuitský řád, který zakládá v Klementinu akademii s výukou filosofie a teologie. Ta je později povýšena na univerzitu.

* 1609 – reforma, je zaveden pevný studijní řád, zrušen celibát profesorů, správa a hospodářství jsou svěřeny kvestorovi.

* 1618 - Univerzita Karlova se aktivně účastní odboje proti katolickému panovníkovi Matyášovi.

* 1622 - po porážce protestantských stavů na Bílé hoře je univerzita předána jezuitům.

* 1654 - císař Ferdinand III. spojil Karolinum s jezuitskou kolejí Klementinum do společné Karlo-Ferdinandovy univerzity.

* 1781 – další reformy: je umožněno studium nekatolíkům, o dva roky později je instituce zestátněna a zbavena vlastního hospodářství.

* 1784 - zrušena jurisdikce a studijní řád zavádí němčinu jako vyučovací jazyk.

* 1848 – žádost o akademické svobody a zrovnoprávnění češtiny a němčiny ve výuce.

* 1849 - zákon o organizaci univerzit zvyšuje pravomoc akademického senátu a profesorských sborů, studijní řád o rok později zavádí rigorosní a státní závěrečné zkoušky (tituly JUDr., MUDr., PhDr., ThDr.).

* 1882 - nařízením císaře Františka Josefa I. z 28. února se Karlo-Ferdinandova univerzita rozděluje na dvě samostatné vysoké školy s českým a německým vyučovacím jazykem. Na německé univerzitě například působil jako profesor Albert Einstein. Na české to byl profesor Tomáš G. Masaryk.

* 1920 - zákonem o poměru obou

pražských univerzit získává česká název "Karlova univerzita".

* 1939 - po okupaci českých zemí nacisty je Německá univerzita (Deutsche Karlsuniversität Prag) přivtělena k říši. Po studentských demonstracích 17. listopadu je Karlova univerzita spolu s ostatními českými vysokými školami uzavřena – poprvé v historii.

* 1945 - obnovena činnost Karlovy univerzity. Německá univerzita je zrušena.

* 1948 - koná se studentská demonstrace proti totalitnímu režimu. Následovalo masové vyloučení nekomunistických učitelů a studentů.

* 1950 - zákon o vysokých školách ruší akademickou autonomii a podřizuje jejich činnost dohledu komunistické strany. Teologická fakulta je oddělena a v letech 1950 až 1990 funguje jako samostatná fakulta v Litoměřicích.

* 1968 - Univerzita se podílí na událostech Pražského jara. O rok později nastává nová vlna represí proti „nevhodně“ smýšlejícím učitelům a studentům.

* 17. listopadu 1989 se koná vzpomínkový průvod vysokoškoláků na paměť události 17. listopadu 1939, jenž se na Národní třídě mění v demonstraci proti tehdejšímu režimu, která svými důsledky dává podnět k pádu komunistického režimu v Československu.

* 1. prosince 1989 předal mluvčí studentů Husovy československé bohoslovecké fakulty Jan Schwarz rektoru Karlovy univerzity žádost o zařazení Husovy fakulty do svazku UK. Došlo k jednání, jež vyvrcholilo zákonem č. 163/1990 Sb.: do Karlovy univerzity byly inkorporovány teologické fakulty katolická, evangelická i husitská.

* 1990 - zákon o vysokých školách obnovuje univerzitní autonomii a svobodu bádání a výuky.

Klára Břeňová

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa v Husinci
můžete přispět i vy
na účet:**

43-570420277 / 0100

Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce

ZA BR. FARÁŘEM JIŘÍM BEDNAŘÍKEM

Datum 22. ledna mnozí přehlédnou jako běžný den, jako každý jiný. Pro mne, a vím, že jistě nejsem sama, je to den pro vzpomínku. V tento den 22. 1. 1927 se narodil kmotr mého syna, bratr farář Mgr. Jiří Bednařík. V náboženské obci Řečkovice působil přes 40 let. Celý život zasvětil službě v církvi, kterou miloval a kde, jak jsem i já jej poznala, udělal kus poctivé práce. Bohoslužeb v jeho náboženské obci se pravidelně účastnilo přes šedesát lidí, a kdo nemohl přijít, toho Jiří dovezl autem nejen na bohoslužby, ale i na shromáždění, kde nás bylo jednou tolik. Jeho nezapomenutelná kázání, která bohužel nikdy nepsal, a tak se neuchovala v písemné podobě, mi utkvěla v paměti. Kdo si pamatujete na kázání při výro-

cích Mistra Jana Husa nebo Jana Amose Komenského, vzpomenete si na plamenná slova plná odhodlání, víry v člověka a jeho schopnosti a rozzum.

Jednou jsem přemýšlela se svojí kamarádkou, jaký vlastně Jiří byl? Každý člověk má přece různé vlastnosti, dobré i ty, za které se mnohdy stydí. A tak jsme je vyjmenovávaly. Jiří byl moudrý, čestný, obětavý, vládný, dovedl naslouchat ale hlavně pomoci, byl věřící a svou církev a lidi nejen v ní miloval, byl spolehlivý, radoval se ze všeho, co život přinášel. Hledaly jsme i ty druhé vlastnosti, protože se nám stále vybavovaly vlastnosti kladné, ale opravdu jsme je nenašly. O tomto člověku se totiž nedá říci nic, co by mluvilo o jeho zá-

porných vlastnostech. Jeho radostný a vládný úsměv při setkáváních nejen při bohoslužbách, biblických hodínách nebo i krásných pobytech na chalupě, kde se svou manželkou Miluškou pořádali pobyty své nové náboženské obce, nám schází už pět let. Datum 22. 1. 2007 je dalším výročím, tentokrát neradostným. V tento den, v den svých osmdesátých narozenin, bratr farář Jiří Bednařík zemřel. Nám na něj zbyly jen vzpomínky. Proto vzpomeňme tento den na obětavého a poctivého člověka, faráře a kamaráda mnohých z nás, vzpomeňme na Jiřího Bednaříka. Dík, že jsme s tebou, Jiří, mohli projít několika roky tímto životem.

Růžena Rýdlová
s rodinou

Vzpomínka na maminku

Jak začít se vzpomínkou na sestru farářku Aurelii Durchánkovou-Procházkovou, moji maminku, jejíž nedožité 90. narozeniny si připomeneme 25. ledna?

Ve vzpomínce na jejího otce, II. patriarchu naší církve dr. G. A. Procházkou, kterou uveřejnili moji rodiče u příležitosti 20. výročí jeho smrti, stojí mimo jiné: „...Čas sice nezůstává ani na chvíli stát a bezohledně stírá naši hmotnou podobu... ale nejsme tu nicotnou smítkou ve hře času, kterou strhává jeho proud, aby zmizela beze stopy. Podivuhodná nadějnost Písma sv. je ve sdělení, že s člověkem jedná „*Ten, který je Pánem času a v jehož rukou je i naše budoucnost*“ (Ž 31,16). To bylo i osobní vyznání mé maminky. Nechce se věřit, že v loňském roce uplynulo již 20 let od jejího odchodu do jiné dimenze, kam my již nedohlédneme.

Dnes už se její lidská tvář zvolna ztrácí a vyhlazuje, ale v mém srdci i v srdcích všech těch, kteří s ní mohli ujít kus životní cesty a které jí Bůh světil v jejím kněžském poslání, zůstává vzpomínka na ni stále živá.

Své duchovenské povolání milovala nade vše a svá mnohá obdarování, kterých se jí od Boha dostalo, věnovala beze zbytku své církvi, které věrně a obětavě sloužila po celý život.

Své krátké vzpomínání nemohu zakončit lépe než slovy maminčiny přítelkyně, sestry farářky Aleny Kaňákové (ČZ č. 48, 1991): „*Jsi už jinde, kam za Tebou nemůžu, a odnášíš s sebou všecku bezprostřednost, sdělnost a radostnost své bytosti... Mezi těch několik přátel, které jsem měla nebo ještě mám, Tobě patří místo významné... Sám Bůh nám Tě požehnej, Aurelko, a dej, aby každému z nás zůstalo přisvojeno něco z Tvé bytosti, co bude růst a kvést v rodině věřících v Krista.*“

Miroslava Jarolímová

ZPRÁVY

Smutná zpráva

Sotva jsme odeslali do tiskárny minulý číslo Českého zápasu, kde byla vzpomínka na bratra faráře Milana Matyáše, dostali jsme smutnou zprávu, že si 6. ledna Pán povolal i jeho věrnou spolupracovnici sestru Věru Jeřábkovou z Kroměříže. Ta pomáhala M. Matyášovi s organizací kurzů a vzpomínkových setkání i administrativou Společnosti Jana Jesenia. Sestra Věra byla už delší dobu těžce nemocná, ale zdálo se, že svou nemoc statečně přemáhá. Tak se už nedočkala článku o Milanovi. Církev se se sestrou Věrou Jeřábkovou rozloučila 11. ledna a 15. ledna při vzpomínce ve Sboru Jana Miliče z Kroměříže.

(noe)

Festival pěveckých sborů

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy! Srdečně vás zveme k účasti na Festivalu duchovní hudby 2012.

XIII. ročník festivalu se tradičně uskuteční v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze 5. července od 16 hodin. Přihlášky budeme přijímat do 29. února.

Váš program by neměl přesáhnout deset minut. Setkáte se zde s řadou dalších pěveckých sborů z náboženských obcí, získáte nové kontakty a uslyšíte, co kde a jak v naší církvi zpíváme. Festival se těší značnému zájmu posluchačů a stal se již nedílnou součástí pražského hudebního léta.

Přihlášky posílejte na adresu: Kulturní rada ČČSH, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6 nebo e-mailovou poštou: jiri.vanicek@ccsh.cz

Kulturní rada ČČSH

Doteky – plochy poznání

V rámci cyklu pořadů Doteky – plochy poznání se 27. ledna v 16.30 h na naší faře v Liberci koná 117. setkání: Vernisáž výstavy karikatur Tomáše Altmana - I farář je jen člověk... (a nic lidského mu není cizí). Dramaturgii a realizaci výstavy zajišťuje Artefaktum cz, hudební vstupy Šárka Dušková a spol. Vstupné dobrovolné – je určeno na charitu.

Od 18 h následuje recitál – autorské čtení „Ponorná řeka“. Účinkují Milena Herciková, Stanislav Kubín, hudební doprovod Věra Párysová.

Projekt je realizován za podpory MK ČR a Kulturního fondu statutárního města Liberec.

Stanislav Kubín

Ekumenická bohoslužba

Ekumenická bohoslužba za jednotu křesťanů se koná 26. ledna od 18 hodin v Husově sboru v Chlumci nad Cidlinou, Klicperovo nám. 75.

(rk)

O Florencii v Jihlavě

Klub pro volný čas ZACHEUS, Komenského 20, Jihlava, zve v úterý 24. ledna od 18 hodin na přednášku Cestopis: sakrální stavby a umění Florencie.

František Tichý

Adventní koncert v Lounech

Církev československá husitská má v Lounech dlouholetou tradici. U jejího zrodu stáli pokrokoví duchovní s národním zánicím, kteří se sdružovali v Jednotě katolického duchovenstva založené r. 1902. Jednalo se o proud nespokojený s římskou církví. Roku 1907 byla tato jednota rozpuštěna a od duchovních se vyžadovala přísaha věrnosti římské církvi. Po první světové válce vznikla „druhá jednota“, jejíž členové dále usilovali o uskutečnění církevních reforem. Patřily k nim požadavky na bohoslužby v národním jazyce, na demokratizaci církve (volbu biskupů věřícími), zrušení patronátů a reformu výchovy duchovenstva. Náboženská obec Louny byla oficiálně uznána 9. 4. 1923 na valné hromadě. Ustavující schůze rady starších se konala 12. 4. 1923.

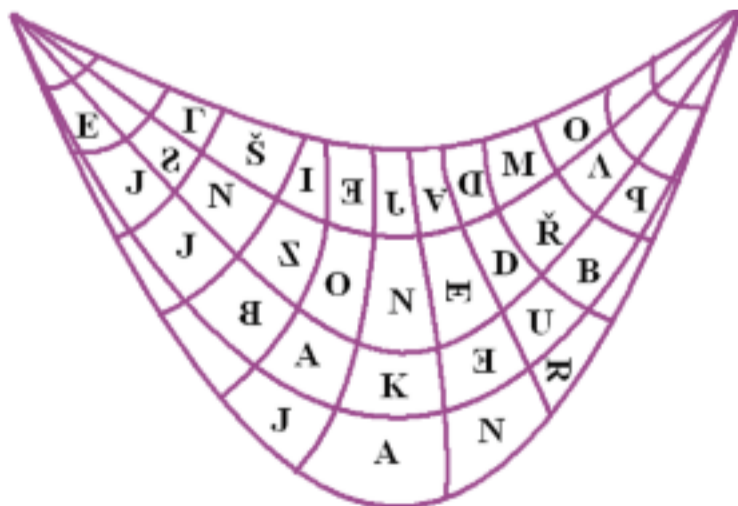
Adventní koncert chrámového sboru pod vedením Mgr. Ivany Derflerové se konal u příležitosti 15. výročí založení tohoto uměleckého tělesa. U zrodu stála tehdejší lounská farářka Mgr. Milena Beranová a varhanice Ivana Derflerová. Sbor tvoří členové náboženské obce a jejich přátelé. Nyní je v něm asi 15 stálých členů, kteří se scházejí v Husově sboru každý týden na pravidelných zkouškách. Sbor vystupuje při bohoslužbách o křesťanských svátcích, ale také při jiných příležitostech, jako jsou svatby apod. Koncert byl určen široké lounské veřejnosti. Proto také sbormistryně vybrala pestrý repertoár složený z českých i neznámějších světových koled a vánočních písní. Nechyběla například anglická Zdobte domy, španělská Už to zvoní nebo Maria má dítě, z českých koled zazněly samozřejmě Nesem vám noviny, Tichá noc nebo Chtíc aby spal. Některé písně byly zpívány dvojhlasně, některé byly doprovázeny různými rytmickými nástroji (triangl, dřívka, rolničky, tamburína). Jako host vystoupila Veronika Studená, která si připravila známé operní árie Ombra mai fu G. F. Händela a Se tu m'ami G. Pergolesiho, krásnou koledu Byla cesta, byla ušlapaná a píseň od P. Vaculíka Veni Domine. I když to nebyl žádný velký koncert, o kterém by se psalo ve všech novinách, a ani se neočekával přeplněný kostel, posluchačů přišlo hodně. Přestože jsem v tu dobu měla možnost zpívat o dvacet metrů od kostela dál ve Vrchlického divadle ve sboru Rybovu Českou mši vánoční, kde byly již v předprodeji všechny lístky prodány, nelituji, že jsem se rozhodla pro tento komornější koncert. Bylo to příjemné pohlazení na duši a myslím si, že to byl opravdu po dlouhé době ten pravý ADVENTNÍ koncert, kterého jsem se zúčastnila. Prála bych všem lidem, kteří si dobu adventní ztěžují stresy a shony po nákupních střediscích, aby alespoň na několik minut pocítili tu krásnou, pokojnou atmosféru adventu.

Veronika Studená

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Rybáři

Asi víte, že první učedníci, které si Pán Ježíš povolal, byli rybáři (Mk 1,16-20). Pamatujete si však i jejich jména? Uvázla v naší síti – ale pozor na obrácená písmenka – ta do nich nepatří.

(Řešení z minulého čísla: Pravý Izraelita).

Jana Krajčířiková

Z EKUMENY

NĚMECKÝ LEDOVÝ KOSTEL U ČESKÝCH HRANIC V TEPLÉ ZIMĚ TAJE

Unikátní kostel ze sněhu a ledu v bavorském Mitterfirmiansreutu, který se v prosinci stal turistickým lákadlem šumavské obce u českých hranic, prohrává boj s teplým počasím. Už krátce po svém otevření začal roztávat a jeho tvůrci se obávají, že nevydrží ani do jara.

"Kostel už taje. Měl původně stát alespoň do března, ale klimatická změna ho nejspíš zničí dřív," posteskl si v časopise Der Spiegel ledový sochař Manfred Kern, který se na stavbě 26 metrů dlouhého a 11 metrů širokého svatostánku s 19 metrů vysokou věží podílel. Už ji komplikovala netradičně teplá zima, kvůli níž nebyl kostel zprovozněn v polovině prosince, jak autoři původně plánovali, ale až po Vánocích. Před dvěma týdny pak musel být kvůli příliš vysoké teplotě krátkodobě preventivně uzavřen.

"Nehrozilo žádné nebezpečí zřícení," ujistila mluvčí spolku, který nechal futuristicky vyhlížející ledový chrám postavit. Důvodem tohoto kroku podle ní byl růst teploty uvnitř stavby, který mělo pravděpodobně na svědomí působení tělesné teploty velkého počtu návštěvníků. Nevyloučila, že v podobných případech zůstanou dveře kostela zavřeny i v budoucnu.

Jeho vybudováním si lyžařské středisko na německé straně Šumavy připomíná první sněhový svatostánek ve vesnici před sto lety. V zimě roku 1911 zde totiž napadlo tolik sněhu, že se lidé z horské vísy nemohli dostat do kostela v nedalekém Mauthu. Postavili si proto vlastní z materiálu, kterého bylo tehdy všude dostatek: ze sněhu. Po vzoru katedrál v Pasově vytvořili 14 metrů dlouhý, sedm metrů široký a téměř čtyři metry vysoký dům se dvěma věžemi, jehož fotografie se tenkrát dostaly i do amerických časopisů. Jeho následovník vyrostl z 380 ledových kvádrů, který každý váží 90 kilogramů. Uvnitř je prostor pro 190 stojících návštěvníků, kterým nabízí nejen pohled na netradiční ledovou architekturu, ale i kulturní akce a bohoslužby, které se 15. ledna konaly výjimečně i v češtině, protože tento den byl věnován sousedům. Byly připraveny i přehlídky českého řemeslného umění, české speciality a prohlídky v češtině.

Za první týden navštívilo jediný sněhový kostel v Německu podle údajů provozovatelů zhruba 8000 lidí. Jak dlouho budou mít možnost další, zůstává otevřené. Jeho předchůdce vydržel do května. Ten současný má zatím program naplánovaný do začátku února.

podle ČTK

MĚSTO PELHŘIMOV ZISKÁ OD ŘÍMSKOKATOLICKÉ CÍRKVE KOSTELY SV. VÍTA A SV. KŘÍŽE

Město Pelhřimov se po letech podařilo získat od církve dva chrámy. Jde o kostel sv. Víta a o kostel sv. Kříže. Kostel sv. Víta je přitom nejstarší sakrální stavbou v Pelhřimově - stojí tam už od počátku 13. století, informoval server Novinkyvysocina.cz. Chrám sv. Víta slouží jak liturgickým účelům, tak i koncertům či výstavám. Probíhají v něm také svatební obřady, a to jak církevní, tak i civilní (po dohodě města s římskokatolickým českobudějovickým biskupstvím). Do tohoto kostela už město investovalo přes 12 milionů korun. Kostel sv. Kříže byl postaven v 17. století jako napodobenina Božího hrobu v Jeruzalémě. Kvůli nájezdům vandalů, kteří v něm rozbili okna a ukradli měděné svody, do něj zatéká a potřebuje nutně opravit schodiště. O to se v budoucnu postará město. V kostele by potom mohlo vzniknout lapidárium nebo by mohl sloužit k pořádání koncertů a výstav. Památkáři v současné době sepisují inventář a hned poté se převod pod město uskuteční. Původní majitel těchto památek, kterým je římskokatolické českobudějovické biskupství, tuto dohodu vítá. Jedinou podmínkou ve smlouvě je, že město nesmí tyto architektonické skvosty převést na třetí osobu, pouze zpět na Římskokatolickou církev.

podle www.christnet.cz

FRANTIŠKÁNI PRODAJÍ MĚSTU SVŮJ KLÁŠTER V CENTRU VOTIC

Historická památka v centru města Votice už nebude dál chátrat. Radnice využila nabídky řádu františkánů a odkoupí nevyužitý klášter sv. Františka z Assisi, a to za odhadní cenu 6,124 milionů korun, informoval Denik.cz. "Františkáni nabídli odkoupení objektu městu. Jako další alternativu měli nabídnout klášter některé z realitních kanceláří. Pak by si klášter mohl koupit kdokoliv," konstatovala Jana Kocurová, starostka města. Radnice při podepsání kupní smlouvy na historickou budovu, starou přes 400 let, zaplatí deset procent a zbytek bude františkánům splácet v dalších letech. Stavba, jež má společnou střešinu se sousedním kostelem a chodbou, jež nejsou předmětem odkupu, si v průběhu dalších let vyžádá další sanační investice. Část z nich, jako např. obnova kaple Panny Marie a rekonstrukce spojovací chodby kostela a kláštera i oprava střešiny, se již uskutečnila díky aktivitě Občanského sdružení za záchranu kláštera sv. Františka z Assisi, které organizovalo peněžní sbírku. Finance byly, s garancí města, využity jako spoluúčast k získání dotací.

O budoucím využití kláštera ještě není jasno. "Existují návrhy. Například na muzejní prostory, které městu chybí. Musíme vybrat takový, při jehož realizaci budou co nejnižší náklady na provoz," dodala starostka.

podle www.christnet.cz

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9